

Tržište drvnih proizvoda u 1976. g. i početkom 1977. g.

S a ž e t a k

Ekonomski oporavak, koji je počeo u Evropi i SAD u 1975. g., nastavio se i u 1976. g. U I polугоду 1976. g. stopa rasta industrijske proizvodnje bila je nešto ispod, a u SAD iznad nivoa u predrecesionom periodu. Intenzitet oporavka je u II polугоду usporen, pa je stopa rasta bruto-društvenog proizvoda za cijelu 1976. g. bila manja nego što se očekivalo.

Stopa rasta ukupne proizvodnje (uključivo poljoprivrede) u SSSR-u i zemljama Istočne Evrope bila je manja nego u 1975. g. (kretala se oko 5%).

Opšti ekonomski oporavak pozitivno se odrazio i na potrošnju proizvoda šumarstva i drvne industrije. No nagli porast potražnje u prvih 6 meseci 1976. bio je više posledica potrebe popune zaliha nego osetnijeg porasta stvarne potrošnje. U II polугоду, kada su zalihe popunjene, rast potražnje je usporen.

Osim cena ploča iverica, koje su samo blago porasle, cene ostalih proizvoda rasle su do leta. U jesen je došlo do izvesne stabilizacije cena, a u januaru i februaru do ponovnog rasta.

Porast potražnje trupaca i piljene građe lišćara počeo je ranije nego kod ostalih proizvoda. Neusklađenost između ponude i potražnje trupaca afričke provenijencije iz Afrike i hrastove piljene građe bila je permanentna. To je dovelo do jakog porasta cena.

I pored porasta potražnje, kapaciteti u industriji ploča nisu bili potpuno korišćeni. Konkurencija na tržištu bila je oštra.

Ključne riječi: tržište drvnih proizvoda u 1976. godini — porast potražnje i cena trupaca, piljene građe i ploča — kapaciteti u industriji ploča.

WOOD PRODUCTS MARKET IN 1976 AND AT THE BEGINNING OF 1977

Summary

Economic revival started in Europe and the USA in 1975 has been continued in 1976. In the first half-year of 1976 the rate of industrial production increase was slightly below and in the USA slightly above prerecessional period level. The revival intensity in the second half-year was slowed down and thus the rate of gross — national produce for the whole 1976 was lower than having been expected.

The increase rate of total production (agriculture included) in the SSSR and Eastern European countries was lower than in 1975 (fluctuating about 5%).

General economic revival was positively reflected in forestry and woodworking industry products consumption. But rapid demand increase in the first 6 months of 1976 was more the consequence of stock supplement requirements than of remarkable real consumption increase. In the second half-year when the stock was replenished the demand increase was slowed down.

Besides particleboard prices which have been just mildly increased the other products prices were increasing up to the summer time. Autumn brought about certain price stabilization but in January and February a new increase took place.

Log and sawed timber of hardwood demand increase started earlier than with other products. Disagreement in supply and demand of wood logs from Afrika and of oak sawed timber has been permanent. It resulted in remarkable price increase.

In spite of demand increase the board industry capacities were not fully utilised and the market competition was keen.

Key words: world wood products market in 1976 — demand and wood products price increase — logs, sawed timber and boards — board industry capacities.

Ekonomski oporavak koji je počeo u Zapadnoj Evropi u jesen 1975. g. doveo je u I polugodu industrijsku proizvodnju na nivo koji je bio oko 2 1/2% ispod nivoa dostignutog pre recesije. U III i IV kvartalu došlo je do njenog usporavanja rasta. Oporavak u SAD počeo je ranije i bio je intenzivniji nego u Zapadnoj Evropi. Stopa rasta krajem I polugođa bila je nešto iznad nivoa pre recesije. U II polugođu i u SAD je došlo do izvesnog usporavanja.

U gotovo svim zemljama recesija je najviše pogodila metalnu, hemijsku i industriju papira. Najmanje se osetila u industriji potrošnih dobara.

Za vreme recesije obim spoljne trgovine bio je najviše smanjen u sektoru sirovina, uključujući proizvode šumarstva i drvne industrije. Ova je pojava bila prisutna i u početnom periodu oporavka.

I recesija i prva faza oporavka bili su intenzivniji nego što se očekivalo. Pošto je u II polugođu došlo do slabljenja stope rasta društvenog proizvoda, ona je za celu 1976. g. iznosila 4 1/2%.

Najveći podsticaj ekonomskom rastu u Evropi bili su obnova zaliha i privatna potrošnja. Već krajem II kvartala ovaj je podsticaj izgubio na snazi. Pad potražnje u toku leta bio je veći nego što se očekivalo, jer su investiciona ulaganja bila mala zbog slabog korišćenja kapacitetima, niskog profita i opšte opreznosti.

Oporavak proizvodnje u Zapadnoj Evropi i Severnoj Americi imao je malo uticaja na smanjenje nezaposlenosti, jer je ona nastavila da blago raste. Stopa rasta inflacije usporena je, i u Zapadnoj Evropi je u prosjeku iznosila 10%. Najmanja je bila u Švajcarskoj (1,7%), a najveća u Italiji (17%). 10% ili više dostigla je u Irskoj, Italiji, Velikoj Britaniji, Grčkoj, Portugalu, Španiji, Turskoj i Jugoslaviji. U SAD su cene porasle sa 5,5% a u Kanadi za 6,5%.

U zemljama Istočne Evrope i SSSR-a stopa rasta je prelazila 5%. Razlika između zemalja

zasnivala se na poljoprivrednoj i industrijskoj proizvodnji. Žetva je u gotovo svim zemljama bila rekordna. Stopa rasta industrijske proizvodnje, međutim, nije prelazila 5%.

U odnosu na razvoj u 1977. g. vlada umereni optimizam. Prema predviđanjima OECD-a, stopa rasta u Zapadnoj Evropi iznosiće oko 4,5%. Nacionalne prognoze, naročito u SR Nemačkoj i Francuskoj, nešto su više optimističke i predviđaju stopu rasta do 5,5%. Opreznost u prognoziranju ekonomskog razvoja u 1977. g. delimično je posledica neizvesnosti kakve će efekte imati povišenje cena petroleja. Ovakav razvoj je imao uticaj i na drvnom tržištu.

Posle duboke recesije u 1974/75., pred kraj 1975. g. počela je da raste potražnja većine proizvoda šumarstva i drvne industrije. Izrazit porast potražnje bio je u toku I polugođa 1976. g. Izuzetak su bili celulozno drvo, novinski papir i uvoz celuloze za papir.

3. PILJENA GRAĐA ČETINARA

U poređenju s niskim nivoom proizvodnje u prvih 6 meseci 1975. g., proizvodnja u istom periodu 1976. g. umereno je porasla. Zbog potrebe obnove zaliha i privatne potražnje, uvoz i izvoz su porasli mnogo brže, odnosno izvoz za 36%, a uvoz za 45%. Izvoz, međutim, nije bio praćen odgovarajućim rastom proizvodnje u zemljama izvoznicama. Izuzetak je bila Austrija, gde je proizvodnja porasla za 25%. Najveći deo uvezene građe bio je namenjen obnovi zaliha, jer je porast potrošnje bio vrlo umeren. Tek u II polugođu zalihe su bile kompletirane, i kupovalo se samo ono što je bilo najviše potrebno.

Poslednjeg kvartala tržište piljene građe četinarina bilo je mirno, s izuzetkom SAD, Italije i nekih zemalja Mediterana. Zbog obimnih ranijih nabavki i stalnih ekonomskih teškoća, uvoznici u Velikoj Britaniji kupovali su na bazi »hand to mouth«.

Tabela 1 — Kretanje proizvodnje, potrošnje, uvoza i izvoza piljene građe četinarina (1000 m³)

Region	Potrošnja		Proizvodnja		Uvoz		Izvoz	
	1975	1976	1975	1976	1975	1976	1975	1976
Evropa	66.854	69.236	59.591	63.363	20.635	24.096	15.173	18.356
SSSR	—	—	—	—	62	—	7.826	8.700
Kanada ¹	12.106	12.508	26.073	30.680	—	—	859	1.770
SAD ¹	—	—	—	—	—	—	525	600
Ostale zemlje ²	—	—	—	—	53	60	—	—

Izvor: ECE/FAO: Forest products market trends in 1976 and prospects for 1977.

¹ Izvoz samo u Evropu. Ukupan izvoz iz Kanade iznosio je 1975. g. 15,3 a 1976. g. 19,1 miliona m³.

Ukupan uvoz u SAD iznosio je 1975. g. 13,3 a 1976. g. 16,5 miliona m³.

² Island i Malta.

Najveći evropski izvoznici, Švedska, Finska i Austrija, postigli su relativno zadovoljavajuće rezultate.

U stvari, Švedska i Finska su smanjile proizvodnju za 20% da bi je dovele u sklad s mogućnošću prodaje.

U 1976. g. Švedska je izvezla 6.325, Finska 3.600 a Austrija 3.811 miliona m³. To je znatno više nego u 1975. g. Izvoz iz Švedske je ipak bio daleko ispod nivoa postignutog 1973. g. (9 miliona m³), a izvoz iz Austrije bio je rekordan i za 25% viši od petogodišnjeg proseka.

1976. g. značajno tržište za evropske izvoznike postao je Levant, naročito zemlje proizvođači petroleja. Zbog transportnih poteškoća (zakrčenosti ukrajnih i iskrčajnih luka, železnica i puteva), dobar deo ugovora ostao je nerealizovan. Krajem godine, samo u jadranskim lukama, ležalo je 100.000 m³ građe namenjene Levantu, koja se postepeno morala preprodati kupcima u Italiji.

Zbog smanjenja prodaja u IV kvartalu i smanjenja zaliha, pilanari u Švedskoj i Finskoj smanjili su proizvodnju. SSSR nije imao problema s prodajama. Naime, »Eksportles« je u svojoj prvoj ponudi Velikoj Britaniji, koja je usledila u januaru, povisio cene samo za 5%. Pošto su skandinavski izvoznici držali raniji visoki nivo cene, »Eksportles« je stekao prednost i već u prvom polugodju prodao sve raspoložive količine. U ponudama koje su usledile posle prve ponude, »Eksportles« je povišavao cene u skladu s porastom cena na tržištu.

Krajem III kvartala cene su dostigle svoj najviši nivo u 1976. g., ali je taj nivo u većini zemalja bio dosta ispod najviše dostignutog u 1974. g. Zbog porasta cena i pada kursa lire, cene su u Italiji u periodu od februara do novembra porasle za 56% (za građu uvezenu iz Austrije).

U IV kvartalu, osim u SAD, gde su rasle, cene su uglavnom mirovale. Očekivao se sovjetski nastup na tržištu, koji je usledio tek polovinom januara. Cene u prvim sovjetskim ponudama u Italiji, SR Nemačkoj i Holandiji bile su povišene za 5—17%. To je dalo povoda laganom kre-

tanju cena na više na svim tržištima. No odlučujući faktor za formiranje cena je I sovjetska ponuda u Velikoj Britaniji. Ona je usledila 11. februara 1977. g. Visina povišenja cena iznenadila je uvoznike. U odnosu na revidirane cene u jesen 1976. g. zavisno od sortimenta, ono je iznosilo 7—13% a u odnosu na cene iz februara 1976. g. do celih 40%.

Ovim sovjetskim ponudama, praktički je bilo otvoreno tržište piljene građe četinaru za 1977. g.

4. GRAĐA LIŠCARA

4.1. Trupci

Evropski uvoz trupaca oštro je rastao u I polugodju 1976. g., (28%). Izvoz je rastao mnogo sporije (9%). Ocenjeno je da će uvoz u celoj godini dostići 7,48 miliona m³. To je za svega 250.000 m³ više nego u 1975. g. Pad uvoza u II polugodju posledica je špekulativnih kupovina u I polugodju, naglog porasta cena i manje ponude od potražnje klasičnih vrsta iz Zapadne Afrike.

Porast cena, koji je počeo pred kraj 1975. g., oštro je nastavljen u 1976. g. Neusklađenost ponude i potražnje bila je izrazita. To je bila posledica kasnog početka seča i zbog toga što su zemlje izvoznice deo trupaca namenjenih izvozu usmerile na vlastite pilane.

Porast cena klasičnih vrsta, npr. trupaca sipoa, doveo je do širenja makaza cena između ovih trupaca i trupaca tzv. sekundarnih vrsta. Potrošnja ovih drugih je, zbog toga, bila u blagom porastu.

Visoka potražnja trupaca tropskih vrsta drveta u najvećoj je meri bila posledica potrebe obnove zaliha, jer je porast potrošnje bio umeren.

Ako se indeksi cena afričkih vrsta na dan 31. XII 1971. g. uzmu kao 100, onda je indeks 30. XI 1976. g. iznosio, zavisno od kvaliteta, kod: afrormosije 154,1—168,0, mansonije 156,3—157,8, iroka 158,8—175, khaye 177,3—190,8, limbe 165,5—169,8, sapela 191,4—203,1, sipo/utilea 164,5—200, i wawe 184,8—215,0.

Tabela 2 — Kretanje uvoza i izvoza trupaca (1000 m³)

	U v o z						I z v o z					
	Ukupno		Vrste iz ume- rene zone		Vrste iz tropske zone		Ukupno		Vrste iz ume- rene zone		Vrste iz tropske zone	
	1975	1976	1975	1976	1975	1976	1975	1976	1975	1976	1975	1976
Evropa	7.228	7.479	2.159	2.100	5.069	7.379	1.937	1.930	1.872	1.875	62	55
SSSR	176	200	—	—	178	200	86	—	86	—	—	—
Kanada	241	240	241	240	—	—	28	36	28	36	—	—
SAD	77	60	62	45	15	15	301	300	301	300	—	—

Izvor: Forest products market trends in 1976 and prospects for 1977.

Podaci za 1976. g. su ocenjeni (delimično ih je ocenio autor).

4.2. Piljena građa

Posle kontinuiranog pada evropske proizvodnje građe lišćara počevši od 1974. g., proizvodnja je u polугоду 1976. g. samo blago porasla. Prema preliminarnim podacima, proizvodnja za celu godinu porasla je za 1,25 miliona m³, ili za 7 1/2 % iznad nivoa u 1975. g.

nivo. Cene piljene građe hrasta bile bi još više da nije bilo konkurencije iz SAD. Cene za sve vrste iz umerene zone rasle su do kraja godine. Zbog toga su na jesenjim aukcijama cene trupaca, zavisno od vrsta, porasle za 25—40 %.

U nekim zemljama (SR Nemačkoj npr.) povremeno je dolazilo do teškoća u plasmanu piljene građe bukve slabijeg kvaliteta. Ove su teš-

Tabela 3 — Razvoj proizvodnje, potrošnje, izvoza i uvoza (1000 m³)

Region	Proizvodnja				U v o z				I z v o z			
					Potrošnja		Ukupno		U tome tropske vrste drv.		Ukupno	
	1975	1976	1975	1976	1975	1976	1975	1976	1975	1976	1975	1976
Evropa	18.288	19.682	16.715	17.969	3.810	4.276	1.942	2.213	2.316	2.490	2.169	2.334
SSSR	—	—	—	—	257	250	—	—	—	—	—	—
Kanada	1.143	1.305	1.027	1.133	470	425	173	—	172	271	179	280
SAD	12.700	16.500	12.980	16.300	523	500	365	365	647	500	647	500

Izvor: ECE/FAO. Forest products market trends in 1976 and prospects for 1977.

Oporavak izvoza i uvoza piljene građe lišćara počeo je već sredinom 1975. g., odnosno ranije nego za ostale proizvode šumarstva i drvne industrije. Već u II polугоđju 1975. g. izvoz je bio za 20 % u uvoz za 21 % veći nego u isto vreme 1974. g. U I polугоđju 1976. g. izvoz je bio veći za 38 %, a uvoz za 57 %. Zbog pada obima izvoza i uvoza u II polугоđju, dobrim delom zbog nedostatka piljene građe hrasta, jasena i bukve, a i poteškoća u snabdevanju piljenom građom tropskih vrsta, stopa rasta za celu godinu je niža. Prema preliminarnim podacima, ona je iznosila kod izvoza svega 5 % a kod uvoza 10 %. Konačno sređeni podaci će, verovatno, pokazati da je ova stopa rasta bila viša.

Jugoslavija je u 1976. g. bila najveći izvoznik piljene građe lišćara. Upravo njen izvoz je bio rekordan i dostigao je oko 800.000 m³. U 1975. g. je nešto ispred Jugoslavije bila Rumunija. Očekuje se da će Jugoslavija i sledećih godina biti najveći evropski izvoznik piljene građe lišćara, jer Rumunija smanjuje izvoz. Jugoslavija je bila najveći evropski izvoznik i do 1960. g. kada je to mesto preuzela Rumunija, a u 1973. g. i 1974. g. Jugoslavija ponovo zauzima prvo mesto.

I u 1976. g. Italija je bila najveći evropski uvoznik piljene građe lišćara (750.000 m³). Posle Italije dolaze Velika Britanija i SR Nemačka (oko 650.000 m³), a onda Holandija i Španija (oko 450.000 m³).

Potražnja piljene građe hrasta i jasena (zbog mode u industriji nameštaja) i piljene građe bukve bila je vrlo visoka, a cene u porastu. Cene piljene građe hrasta i jasena dostigle su visok

koće bile više posledica desortiranih zaliha kod uvoznika nego nedostatka potražnje.

U toku leta došlo je do zastoja potražnje. Izvesnog ustezanja od kupovina u Velikoj Britaniji bilo je i krajem godine.

Potražnja građe klasičnih vrsta iz Zapadne Afrike bila je u toku cele godine veća od ponude. To se naročito odnosilo na građu sipoa, khaye, sapelia, iroka, niangona, sambe, wawe i limbe. Cene su dostigle takav nivo (za građu sipoa i 1000 DM m³ CIF) da su se proizvođači, npr. građevinske stolarije, sve više orijentalisali na meranti i lauan, a kada su i cene merantija porasle na 750 DM za tonu CIF (50 kubnih stopa), počela se ponovo u industriji građevinske stolarije u većoj meri da koristi borovina. U stvari, cene piljene građe crvenog merantija u I polугоđju su rasle, kasnije stagnirale i ponovo padale. U decembru su dostigle nivo koji je zadovoljavao i proizvođače i potrošače.

Nakon zastoja u vreme novogodišnjih praznika, posle sajma nameštaja u Kölnu, ponovo je oživela potrošnja piljene građe, naročito hrasta, jasena i nekih crvenih afričkih vrsta. Nedostatak piljene građe hrasta bio je izrazit. Na tržištu crvenog merantija vladalo je ustezanje i od strane izvoznika i uvoznika. Prvi su očekivali porast a drugi pad cena. Svi su izgledi da će se ovi drugi prevariti.

Na tržištu u Zapadnoj Africi, za klasične vrste potražnja je bila veća od ponude, a cene u laganom porastu.

4.3. Furnir i ploče

4.3.1. Furniri

Visoka potražnja nameštaja dovela je do jake potražnje furnira. Izuzetak su bili dva letnja meseca i kraj decembra.

Najviše tražene vrste na tržištu bili su hrast, jasen i mahagoni (upravo grupa crvenih afričkih vrsta). Potražnja oraha bila je visoka, ali ne kako se očekivalo početkom godine. U II polугоду jako je porasla potražnja borovog furnira.

Cene hrastovog furnira već su u martu stigle cene orahovog. One su bile u laganom porastu sve do juna i ponovo počele da rastu u oktobru. Relativni visok uvoz furnira i trupaca za furnir iz SAD donekle je taj porast ublažio. Kasnijih meseci se i cena jasenovog furnira približila cenama hrastovog. Bilo je povremenih poteškoća na tržištu furnira (i hrastovog) srednjeg i slabijeg kvaliteta. Upravo one uvek nastaju kada oslabi potražnja uvoznika iz SSSR-a i zemalja Istočne Evrope.

U drugoj polovini januara 1977. g., posle sajma u Kölnu, oživela je potražnja furnira. Iste vrste su i dalje ostale u modi. Biće poteškoća u snabdevanju hrastovim furnirom, jer su zbog jake zime smanjene seče u SAD. To će izazvati dalji porast njegovih cena.

4.3.2. Ploče

Oporavak proizvodnje, potrošnje i trgovine ploča na bazi drva nastupio je već u drugoj polovini 1975. g. a nastavio se kroz celu 1976. g.

Porast evropske proizvodnje šper i panelploča bio je umeren (oko 10%). Ocenjeno je da će potrošnja u Evropi u 1976. g. iznositi 5,3 miliona m³, što je za 12% više nego u 1975. g. Najveći deo porasta potrošnje pokriven je uvozom, koji je porastao za oko 17%.

I pored porasta potrošnje, deo kapaciteta ostao je neiskorišćen. Pod pritiskom oštrem konkurencije na tržištu, u mnogim je zemljama došlo do racionalizacije. U vreme recesije mnoge male fabrike su zatvorene jer nisu mogle izdržati konkurenciju. Problem snabdevanja trupcima bio je uvek prisutan. To se naročito odnosilo na one fabrike i zemlje koje su upućene na snabdevanje trupcima iz tropskog regiona.

Kao što se već odavno očekivalo, prodor na evropsko tržište učinile su neke zemlje u razvoju. To se naročito odnosi na zemlje iz Jugoistočne Azije, Malezije, Singapura, Južne Koreje, Tajvana i Filipina. Za koju godinu veliki će izvoznik postati i Indonezija.

Na evropsko tržište, pored kanadskih, učinili su prodor i izvoznici iz SAD.

Cene ploča su rasle. U II polугоду su bile, uglavnom, stabilizovane na dostignutom nivou. Krajem januara 1977. g. ponovo su porasle u gotovo svim zemljama, osim u Japanu. Porasle su i cene šperploča iz zemalja Jugoistočne Azije, ali one su još uvek bile relativno niske u odnosu na cene šper i panelploča iz ostalih regiona.

Tabela 4 — Proizvodnja, uvoz i izvoz ploča
(1000 m³)

Region	Vrsta ploče	Potrošnja		Proizvodnja		Uvoz		Izvoz	
		1975	1976	1975	1976	1975	1976	1975	1976
Evropa	Šper ploče i panel ploče	4.732	5.305	3.574	3.847	2.099	2.560	1.029	1.125
	Ploče iverice	19.102	20.489	19.127	20.691	3.444	3.640	3.607	3.896
	Ploče vlaknatice	4.103	4.340	3.869	4.129	1.218	1.385	1.011	1.174
SSSR	Šperploče i panel ploče	—	—	—	—	46	45	302	300
	Ploče iverice	648	788	785	566	—	—	274	270
	Ploče vlaknatice	—	—	—	—	—	—	241	240
Kanada	Šperploče i panelploče	2.502	2.475	2.044	2.268	685	465	265	234
	Ploče iverice	648	788	566	785	174	119	92	116
	Ploče vlaknatice	823	895	764	870	108	86	49	61
SAD	Šperploče i panelploče	16.290	17.700	15.134	16.500	1.674	2.100	56	1.000
	Ploče iverice	4.847	5.700	4.956	5.800	70	70	179	200
	Ploče vlaknatice	—	—	4.909	5.000	—	—	—	—

Izvor: Forest products market trends in 1976. and prospects for 1977. Podaci za 1976. g. ocenjeni.

Potrošnja ploča iverica u Evropi je u 1976. g. prvi put prešla nivo od 20 miliona m³. Porast proizvodnje u odnosu na 1975. g. bio je relativno umeren (8%), jer je u II polугоду došlo do usporavanja rasta. Uvoz je porastao za 6%, a izvoz za 8%. I ovde je došlo do pada u II polугоду, jer je u porastu u I polугоду iznosio 26 odnosno 21%.

Korišćenje kapacitetima bilo je relativno slabo. Za vreme booma 1972/73. inicirana je izgradnja niza novih velikih kapaciteta. Oni su pušteni u pogon u vreme recesije. Doduše, u tome periodu je zatvoreno niz nerentabilnih fabrika, ali kapaciteti su ipak rasli. To je dovelo do oštrec konkurencije na tržištu i do zadržavanja cena na niskom nivou. Cene su tek malo porasle iznad nivoa dostignutog u zimi 1975/76.

U februaru 1977. g. došlo je do porasta cena na oko 5%. Izgleda da više nije moguće cene ploča iverica zadržati na tako niskom nivou u odnosu na piljenu građu i ostale ploče i pored permanentnog viška kapaciteta.

Proizvodnja ploča vlaknatica u Evropi je porasla za nešto ispod 7%. Uvoz je porastao za 14%, a izvoz za 16%. Potrošnja će rasti mnogo sporije (5 1/2%). Interesantno je da se težište industrije ploča vlaknatica postepeno pomera iz zemalja Skandinavije u zemlje Istočne Evrope. Najveći evropski proizvođač ploča vlaknatica postala je Poljska (713.000 m³), a posle nje dolazi Švedska (580.000 m³).

Mada je odnos kapaciteta i potrošnje povoljniji nego kod ostalih ploča, industrija ploča vlaknatica radi ispod optimalnog kapaciteta.

Konkurencija na tržištu je oštra, ali su cene ipak bile u blagom porastu, te nikada nisu bile tako depresivne kao kod iverica.

5. CELULOZNO DRVO

Celulozno drvo je bio poslednji proizvod u šumarstvu koji je bio pogođen recesijom. Do pada izvoza i uvoza došlo je tek u I polугоду 1976. g. za 12%.

Uvoz u II polугоду bio je u daljem padu i dostigao je 21%. Pad izvoza kreće se oko 12%, kao i u prvom polугоду.

Posle pada od 11% u 1975. g. potrošnja celuloznog drva u 1976. g. bila je u laganom porastu. U stvari, porast iznosi oko 5%, od čega 2/5 otpada na industriju ploča iverica i vlaknatica a ostalo na celulozu i papir. Proizvodnja iverica i vlaknatica je umereno porasla. Proizvodnja papira i kartona porasla je u I polугоду 1976. g. i u Evropi i Severnoj Americi. To je bila posledica u prvom redu porasta potrošnje papira i kartona zbog obnove zaliha kod potrošača i trgovaca.

Zalihe celuloznog drva u zemljama Skandinavije ostale su visoke i krajem 1976. g. jer je, zbog poteškoća u plasmanu, počevši od novembra, industrija celuloze smanjila proizvodnju. Slično je i u Kanadi, gde su ostale znatne količine neprodanih otpadaka na pilanama.

Dr Dušan Oreščanin

LITERATURA

ECE/FAO: Forest products market trends in 1976 and prospects for 1977.

Oreščanin, dr Dušan: Svetsko tržište drveta, celuloze i papira, Privredni pregled, brojevi 5697, 5722, 5738, 5757, 5802, 5821, 5841, 5869, 5892, 5911, 5935, 5957, 5977.

Oreščanin, dr Dušan: Međunarodno tržište drveta, celuloze i papira, Drvarski glasnik, brojevi 1—12/1976 i 1 i 2/1977.

J. Krpan

„SUŠENJE I PARENJE DRVA“

Drugo prerađeno i prošireno izdanje

DJELO SE MOŽE NABAVITI U INSTITUTU
ZA DRVO — ZAGREB, ULICA 8. MAJA 82.

Cijena djela iznosi 60 dinara.

Daci i studenti mogu ga nabaviti uz cijenu
od 50 dinara.